

A karma: gyógyír a bajokra

Anon

Theosophical Siftings, Volume - 2

Fordította: Deák Márta, 2009.

Az emberi élet legnagyobb nehézsége a szomorúsága. A gondok egyes formáitól egyikünk sem mentes. A legboldogabbak és legirigyeltebbek is ismerik a testi fájdalmat vagy a mentális nyugtalanságot, a csalódás, félelem vagy veszteség okozta bánatot. Hát akkor mennyivel inkább azok, akik folyamatosan betegek; akik azon aggodalmaskodnak, lesz-e holnap kenyérük; és azok, akiknek talán már ma sincs elegendő. És a hidegtől, éhségtől, a nyomorúságos életkörülmények minden formájától szenvedők gyötrelméhez még hozzáadódik azok gazdagsága, luxusa és könnyed élete látványának keserősége, akiknek jelleme és élete nem bizonyít több érdemet, talán csak kevesebb határozott erőfeszítést.

Mindenki felteszi a kérdést: miért van szenvedés a Földön; a szegény pedig kiváltképp megkérdezi, miért kényszerül szenvedésre. Lázong az emberi sors látszólagos igazságtalansága ellen, ökölbe szorul a keze a pompa és pazarlás láttán, talán a földet is átkozza, ahol nyomorúságban él, miközben embertársának mindene megvan, amire csak vágyik. A neki adott magyarázatok egyike sem nyugtatja meg sem az értelmét, sem az érzelmeit. A politikus közgazdász kijelenti, hogy a társadalmi élet egyenlőtlenségei a fejlett civilizáció szükségszerű következményei; hogy nem létezhetnek munkások vállalkozás nélkül, vállalkozás tőke nélkül, tőke pedig luxus nélkül; és hogy a szellemi erőnek éppen annyira megvan a joga a nyereségéhez, ahogy a fizikainak. A hivatalra pályázó azt hangsúlyozza, hogy mindez a rossz törvények következménye, és – amikor majd jobb törvényeket hoznak – a jólét általánosabb lesz. A parókiák lelkészei azt mondják a szegénynek, hogy ez Isten akarata, és nekünk nem az a dolgunk, hogy megkérdőjelezzük bölcsességét, hanem hogy alá vessük magunkat hatalmának. Az ő tetszése volt néhány gazdagot és sok szegényt teremteni, egyeseket egészségesnek, másokat gyengének, mindegyiket bajjal viaskodónak, a többséget azonban sok gyötrellemmel, és hogy a tényt jámbor beletörődéssel kell elfogadnunk, nem pedig kétellyel vagy keserőséggel szemlélnünk.

Ezek a magyarázatok azonban mintha nem tűnnének teljesen megfelelőnek, hogy választ adjanak a problémára. Sok lelki fájdalom és sok testi szenvedés van, amelyekről nem ezek az emberek tehetnek, és nem egyértelmű, hogy az élet egyenlőtlenségei csupán a fejlettebb civilizációból fakadnak, vagy az igazságtalan törvényekből. Még kevesebben elégedettek az isteni elfogultsággal, az Atyaistenével, amely csupán egy-két gyermekével megértő, és teljességgel közönyös a többi iránt. És az éhező, didergő nincstelen nem néz fel áhítattal az égre, ha úgy gondolja, hogy onnan jön nyomorúsága és szenvedése.

Kell lennie az emberi szenvedés problémájára valami jobb megoldásnak, ami megnyugtatja az elmét, kielégíti a morális érzéket, és amit a belső szellem megerősít. És éppen ez az a pont, ahol a teozófia, az emberiség inspirálója és csodálatos tanítója, előáll a *karma* tanával mint az élet általunk ismert tényeinek magyarázatával és igazolásával. Ez a tan úgy tartja, hogy az emberek azok, amivé tették magukat, hogy sorsukat önnön tetteik alakítják, hogy azért szenvednek vagy boldogok, mert vagy szenvedést, vagy boldogságot érdemeltek ki maguknak. Az élet viszonyai nem teljességgel véletlenszerűek, hanem következmények. A többség azonban ezt mondaná: „Hogyan lehetséges ez? A körülményeim a megszületésemmel kezdődtek; miként szabhatná meg azóta az életmódom? Az önök tana szerint azért vagyok, aki vagyok, mert ilyenek készítettem elő magam egy előző állapotban!”

Erre a teozófus ezt feleli: „Pontosan! Ez nem az első földi élete, sem pedig esetleg a századik. Abban a lassú folyamatban, amellyel a természet elvezeti a csecsemőkortól a felnőttkorig, élete különböző napokból fűződött össze, amelyeket átaludt éjszakák választottak el egymástól. Így tehát abban a lassabb folyamatban, amelynek során a természet felnevelgeti az emberi kicsinység legalacsonyabb szintjéről az istenihez hasonlatos bölcsesség legmagasabb síkjára, létezése különböző, elhatárolható életekből komponálódik, amelyeket a visszahúzó periódusai választanak el egy-

mástól. Ezekben az életekben cselekszik, tanul és formálja jellemét; mert amilyen a jellem, olyanok a rá következő, azt megnyilvánító életek. Újra-születés, re-inkarnáció az emberi fejlődés törvénye; újra meg újra a világra jövünk, hogy nemesedjünk, haladjunk, és felfelé igyekezzünk, a tökéletességhez. A karma azon mérték megnyilvánulása, amennyire ezt elvégeztük; azok vagyunk most, amivé tettük magunkat; körülményeink olyanok, amelyek hozzánk illők.”

„Mégis, hogyan lehetséges ez? – hangzik az őszinte kérdés. – Nincstelenség vagy gazdagság, gyarlóság vagy erő, ismeretlenség vagy társadalmi állás jelzi elnyert érdememet vagy érdemtelen-ségemet?”

„Egyáltalán nem – feleli a teozófia. – Ám a boldogsága mértéke igen. A boldogság nem függ a vagyontól vagy társadalmi helyzettől; a szenvedés nem szükségszerű velejárója a szerény javaknak vagy kis befolyásnak. Az öröm és a bánat az elme állapotai, amelyeket kétségtelenül befolyásolnak fizikai körülmények, ám nem meghatározóak. A gazdagok nem mindig boldogok, legalábbis nem a múltbéli jó mértéke szerint; a szegények nem mindig nyomorultak, legalábbis nem múltbéli rossz-tetteik mértékében. Minden esetben az elme állapota, és nem a pénztárcáé mutatja meg a karma tartalmát.”

Ha valaki egyszer tisztán felfogja, hogy jelenlegi helyzete nem más, mint előző életei életmódjának eredménye; hogy az nem pusztán annak fokmérője, és abban nyilvánul meg, amit tett, hanem hogy *kicsoda*; hogy mostani körülményei nem véletlenek, és nem a természet játéka vagy kudarc, hanem egy megváltoztathatatlan törvény révén működő szükségszerű következmény, ő maga teszi meg a legnagyobb lépést a megelégedettség, a harmónia és egy jobb jövő felé. Mert figyeljük csak meg, milyen fellegetek söpör el ez az elmélet, és egyszerre milyen impulzusokat kelt a fejlődés irányában! Az igazságtalanság érzése a semmibe tűnik. Talán nem ismeri, nem ismerheti azokat a múltbéli életpályákat, amelyeknek most érzi hatásait, a következmények sajátjaiból azonban megértheti minőségüket. Azt aratja, amit vetett. Talán szomorú vagy szánalmas, vagy gyötrelmes, de legalább igazságos. Az irigység úgyszintén eltűnik. Miért irigyelje azok több boldogságát, akiknek, végtére is, joguk van hozzá, és ami az övé is lehetett volna, ha érdemeivel megszerzi? A keserűség semmivé lesz. Nincs helye olyasminek, amikor egyértelmű, hogy nincs semmi, ami keserűsége adna okot, és hogy az egyetlen személy, aki kiérdemelné a rosszallást, az ő maga.

Leginkább pedig elmúlik a neheztelés az isteni kivételezés miatt, azon különösen bosszantó hiedelem miatt, hogy a Legfőbb Lény önfejű vagy szeszélyes, pusztán hóbortból osztva ki az örömeket vagy szenvedéseket, egyik gyermekét elkényeztetve, és büntetve a másikat, tekintet nélkül erkölcsi értékére vagy élete érdemeire. Egy ilyen lényben lehetetlen bízni, és az egyetlen elmélet, amely ezt helyreállíthatja, a karma törvényének tana, a törvényé, amely, tekintet nélkül a személyekre, minden egyes embert pontosan olyannak tekint, mint bármely másikat, feljegyezi a legkisebb tetteket is tökéletes számlakönyvébe, a legpontosabb kifejezésekkel írja fel erényeiket, és amikor az elszámolás ideje elérkezik, legyen az ugyanabban az inkarnációban vagy a végtelennek tűnő láncolat egyik távoli pontján, lelkiismeretes becsületességgel fizet. Így hát az egyén sorsáért az egyéni felelősséget a középpontba helyezve a karma váltja fel a gondviselést, csillapítja le a neheztelést, mérsékli az elégedetlenséget, és érvényesíti az igazságosságot.

Ám ennél sokkal többet is tesz: ösztönzi az erőfeszítést. Ha most azok vagyunk, akivé tettük magunkat, azok lehetünk, akivé tesszük magunkat. A jövő öntőformája a kezünkben van. A későbbi inkarnációk minősége nem véletlenül alakul, vagy egy felsőbbrendű akaratból, hanem egyszerűen úgy, ahogy jelenünkön keresztül átnyújtjuk nekik. A felelősség, a lehetőség egyedül a miénk. Ez éppen olyan bizonyos, mint hogy az újraszületés ahhoz hasonlóan történik meg, ahogy ebben az életben felvázoljuk, és ahogy mostani életünk későbbi szakasza is ahhoz lesz hasonlatos, ahogy az előzőben megrajzoltuk. Az újra-születés ténylegesen a jellem teljes megnyilvánulása, a jellem pedig azt fejezi ki, mik vagyunk, és mit teszünk. Annak tehát, aki jobb re-inkarnációra vágyik, jelenlegi inkarnációját kell javítania.

Hagyjuk, hogy észrevegye hibáit, amelyek tönkreteszik életét, a tunyaságot, zúgolódást, a meg-gondolatlanságot, a kapzsiságot, a gyűlölködés és szívtelenség ördögét, és engedjük, hogy legyőzze őket. Minden más gyarlóság fölött, és magában foglalva mindet, az *önzés* áll, a személyes vágy

szomorú szeretete a jogok, a kiváltságok, az embertársak boldogsága iránt, olyan szeretet, mely felszít minden alacsonyabb rendű elemet az emberi alkatban, és elpusztít minden magasabb és becsebb érzést. Az, aki egy boldogabb újra-születést szeretne előkészíteni magának, mások életének boldogabbá tételével kezdheti. Tisztelheti jogaikat, figyelembe veheti érzéseiket, gyarapíthatja örömeiket, nagylelkűen áldozatokat hozva, hogy hasznukra válhasson. Így cselekedve saját igazi természetét nyilvánul meg, és csodálatosabb elégedettségben lesz része tiszta boldogsággal. A lét egyik szent törvénye szerint az, aki így elveszíti életét, megmenti azt; mert nem csak értékesebb boldogságokat ízlel meg, mint ami önző erőfeszítések révén lehetséges, hanem az igazi emberiesség szépségében és kegyelmében formálja jellemét, és alakítja a jelenlegi életében formált karakterhez illő új inkarnációt.

Egy alapelv, amely a legmagasztosabb jellemvonásokat ösztönzi az emberi természetben, bizonytalannal alkalmas lehet az élet újjáalakításához. Az, aki jelenét múltbéli önmaga termékének látja, aki előre látja, hogy jövője jelene gyümölcse lesz, aki a karmában kiapadhatatlan kincsestárat talál minden erőfeszítésért és minden fáradozásért, aki arra vágyik, hogy az újra-születés kevesebb szenvedést és több örömet hozzon, mint amennyit most ismer, az a saját legmagasabb rendű képességeivel fog embertársai önzetlen szolgálatában törekedni a legnagyobb boldogságra, és a ragyogóbb inkarnációt arra a törvényre bízva, amely nem szeghető meg, arra az erőre, amely nem vall kudarcot.
